تکمیلی

آمار دقیقی نداریم

محمد بهروز عیسی‌زهی، معاون صنایع دستی میراث فرهنگی سیستان و بلوچستان

سوزن‌دوزی، صنعت دستی و هنر اول استان سیستان و بلوچستان است که بیشتر در منطقه بلوچستان و تقریبا در همه شهرها و روستاهایش رواج دارد، هر چند در منطقه سیستان هم رایج است. در سال ۹۷ شهرستان ایرانشهر، به عنوان شهر سوزن‌دوزی کشور ثبت ملی شد که امیدواریم بتوانیم با توجه به ظرفیت بالایی که در این زمینه دارد، آن را برای ثبت جهانی هم نامزد کنیم. البته آمار دقیقی از تعداد فعالان در این بخش نداریم، زیرا اولا اکثر آنها در مناطق روستایی فعالند که شامل ۵۱ درصد جمعیت استان می‌شود و ما به تمام آنها دسترسی نداریم. از سویی خود سوزن‌دوزان هم برای دریافت مجوز و مطالبه‌گری قانونی به ما مراجعه نمی‌کنند که از این طریق آماری داشته باشیم. با این حال آمار رسمی و موجود ما حدود ۷۰۰۰ تا ۸۰۰۰ نفر سوزن‌دوز را نشان می‌دهد که با مراجعه به ما مجوزات فعالیت و تولید کارگاهی و انفرادی را دریافت کرده‌اند. حدود صد تعاونی هم داریم که اغلب آنها فعال نیستند. درخصوص بیمه این قشر هنرمند هم باید گفت که از سال ۸۹ تا ۹۳ با توجه به قانون بیمه صنعتگران اطلاع رسانی بسیار خوبی داشتیم، اما به دلیل ناآگاهی مردم به مزایای بیمه، تعداد کمی مراجعه کردند و ما حدود ۷۰۰ نفر را بیمه کردیم که البته همه شان در رشته سوزن‌دوزی فعال نبودند. از اواخر سال گذشته و طبق قانونی که به ما ابلاغ کردند هم داریم به‌تدریج آنها را بیمه می‌کنیم، هرچند حجم بسیار بالای سوزن‌دوزی‌هایی که داریم متناسب با تعداد افرادی که می‌توانیم بیمه کنیم، نیست. برای همین از یک ظرفیت دیگر برای بیمه آنها استفاده می‌کنیم که همان بیمه روستایی است و از سال ۹۵ که به ما ابلاغ شد، به عنوان اولین استان، این نوع بیمه را باب کردیم و تاکنون توانسته‌ایم حدود ۴۷۱ نفر صنعتگر را که شامل سوزن‌دوزان هم می‌شوند، بیمه کنیم.

امامزاده جعفر دامغان فعلا به آرامش رسید

طرح توسعه عمرانی، تجاری و خدماتی در حریم درجه یک مجموعه امامزاده جعفر(ع) دامغان در استان سمنان متوقف شد. خبر توقف اجرای این طرح را مهدی جمال، مدیرکل میراث فرهنگی استان سمنان به ما داد و گفت: پس از بحث و تبادل نظر بین مسؤولان و بازدید میدانی از عملیات عمرانی، مقرر شد تا بررسی مجدد کارشناسی و ارائه طرح‌ها و مستندات از سوی هیات امنا و شورا و تأیید نهایی طرح توسط مشاور در ستاد مرکزی سازمان میراث فرهنگی کشور، عملیات عمرانی متوقف شود. مجموعه امامزاده جعفر(ع) دامغان شامل ۴ اثر با قدمت بیش از هزار سال به ثبت ملی رسیده است. جام جم هم در تاریخ هشتم اردیبهشت امسال، در گزارشی با عنوان «دل امامزاده جعفر هم لرزید» به اجرای غیرقانونی طرح ساخت‌وساز و توسعه عمرانی و تجاری در حریم این آثار پرداخت و مدیرکل میراث فرهنگی سمنان و معاون میراث فرهنگی کشور در همان زمان در گفت‌وگو با ما تاکید کردند که از طریق قانون جلوی این کار خلاف قانون گرفته خواهد شد./ جام جم

هر هفته با کارآفرینان و هنرمندان صنایع دستی

خانه هدی با هدف توانمندسازی و درآمدزایی زنان سرپرست خانوار در محلات حاشیه‌نشین زاهدان فعالیت می‌کند و در حال حاضر ۲۰۰ بانوی هنرمند سوزن‌دوز در آن فعال هستند

گفت‌وگو با هنرمند کارآفرین سیستان و بلوچستانی که به نمایندگی از زنان سوزن‌دوز این استان به دیدار رئیس جمهور رفت

چند کلام حرف حساب با آقای رئیس جمهور

مینا مولایی

ایران

مرضیه حسن‌زهی، هنرمند کارآفرین کشورمان، هفته پیش در آخرین شنبه اردیبهشت، در دیدار صمیمی اهالی فرهنگ و هنر با رئیس جمهور حاضر شد. حدود ۱۵۰۰ کیلومتر راه از سیستان و بلوچستان آمد و خودش را رساند به پایتخت تا تریبون به او برسد و از مشکلات هنرمندانی بگوید که چرخ زندگی‌شان با سوزن‌دوزی می‌چرخد؛ همان نوبت سه دقیقه‌ای که او هرجور حساب کرده بود برای شمردن مشکلاتی که او و بقیه زنان سوزن‌دوز سیستان و بلوچستان را دوره کرده بودند، کم می‌آمد. مرضیه حسن‌زهی، اما این فرصت کوتاه را از دست نداد، انگشت‌های دست راستش یکی یکی بالا آمدند و او شمرد، یک، دو، سه و... مشکلات و درددل‌های این بانوی کارآفرین به نمایندگی از بقیه بانوان هنرمند این رشته، یکی یکی ردیف شدند. آقای روحانی هم آنها را شنید و لبخند زد؛ از همان لبخندهای همیشگی. این بانوی هنرمند کشورمان البته دست خالی به دیدار رئیس جمهور نرفت، تحفه‌ای که او از سرزمین اسطوره‌ها و پهلوانان، از دیار رستم برای رئیس جمهور به یادگار آورد، پرچم سه رنگ ایران بود، پرچمی سوزن‌دوزی شده از هنردستان هنرمند زنانی که مدت‌هاست در شیرآباد زاهدان دست روی زانوی خودشان گذاشته و مقابل مشکلات ایستاده‌اند.

در محله حاشیه‌نشین شیرآباد زاهدان، خانه هنر هدی را خیلی‌ها می‌شناسند، نشان به آن نشان که از هرکسی بپرسید، می‌گوید کارخانه نمک و گاراژ و کریم‌آباد را رد کن و برس به باقری ۴۸؛ همان در آبی‌رنگ بزرگ خانه هنر هدی است. مرضیه حسن‌زهی، سرپرست این خانه هنر و مدیر فروش محصولاتی است که به همت زنان این محله پشت دیوارهای همین خانه درست می‌شود. مدیری هنرمند که به ما می‌گوید این مرکز با حمایت بنیاد توسعه و کارآفرینی زنان و جوانان و با یک هدف اصلی شروع به کار کرده: «توان‌افزایی زنان سوزن‌دوز، هدفی که از همان ابتدا قرار بوده از طریق برگزاری دوره‌های مهارتی برای این زنان به دست بیاید و نتیجه‌اش ترویج فرهنگ خوداشتغالی بین زنان منطقه باشد.»

این هدف اما وصل می‌شود به هدف‌های کوچک و بزرگ دیگر، از کمک به افزایش کیفیت تولیدات سوزن‌دوزی منطقه گرفته تا کمک به گسترش دسترسی به بازارهای محلی و فرامحلی.

توانمندسازی حاشیه‌نشین‌ها

حسن‌زهی در توضیح بیشتر به ما می‌گوید: خانه هدی با هدف توانمندسازی و درآمدزایی زنان سرپرست خانوار در محلات حاشیه‌نشین فعالیت می‌کند، به این شکل که محصولات سوزن‌دوزی خانم‌هایی را که در این منطقه به هنر سوزن‌دوزی مشغولند وارد بازار می‌کند و در کنار این کمک، سعی می‌کند شرایطی را فراهم بیاورد تا این محصولات با کیفیت بهتر و ارائه بهتر به دست مشتری برسند.

این یعنی فرصت حضور سوزن‌دوزی‌های زیبای سیستان و بلوچستانی در نمایشگاه‌های مختلف داخلی و خارجی و عرضه آنها به مشتریانی که شیفته نقش و طرح‌های سوزن‌دوزی شده روی پارچه‌ها شده‌اند؛ محصولاتی ارزشمند که اسم یکی از ۲۰۰ هنرمند فعال خانه هنر هدی یک گوشه آنها با همان نخ‌های رنگی نوشته شده است.

حسن‌زهی با اشاره به این موضوع می‌گوید: این مرکز همان‌طور که از اسمش پیداست قرار بوده خانه‌ای برای هنر، دانش و یاری باشد، یعنی علاوه‌بر آن بحث هنری‌اش، به جنبه‌های آموزشی زنان سوزن‌دوز هم توجه کند و از طرف دیگر با فعالیت‌های مختلف به کمک و یاری مردم منطقه بیاید و از سال ۸۹ که این مرکز راه‌اندازی شد همه تلاش‌ها در جهت تحقق این هدف بود و خوشبختانه در حال حاضر در این مرکز ۲۰۰ بانوی هنرمند سوزن‌دوز و ۲۱۰ کودک فعال هستند.

بانوانی که به گفته این کارآفرین، دلیل حضورشان در این خانه هنر فقط مشکلات اقتصادی و مادی نبوده و به دنبال فضایی برای عرضه بهتر محصولات‌شان و فروش بیشتر بوده‌اند؛ با این‌که اینجا در یک منطقه حاشیه‌نشین بنا شده و فعال است، اما فقط احتیاج و نیاز مادی در آن مطرح نیست، در خانه هنر هدی فرصت حضور به همه زنانی داده می‌شود که سوزن‌دوزی را بلد هستند و می‌خواهند از طریق این هنر به استقلال برسند.

در هر خانه یک بانوی سوزن‌دوز

سوزن‌دوزی در کوچه پس کوچه‌های شهرهای مختلف استانی که بیش از ۱۱ درصد وسعت کشورمان را دربر می‌گیرد، هنر غریبی نیست؛ اینجا درِ هر خانه را بزنید، یک نفر با لباس سوزن‌دوزی شده در را به روی شما باز می‌کند و حتما یکی از اهالی خانه، سوزن‌دوزی یاد دارد! این دقیقا اصطلاحی است که مرضیه حسن‌زهی به کار می‌برد و در توضیحش می‌گوید: اینجا خانم‌های توانمند زیادی هستند که سوزن‌دوزی را یاد دارند، یعنی نسل به نسل این هنر از مادر به دختر رسیده و همین طور ادامه پیدا کرده تا امروز. اینجا لباس ما لباس سوزن‌دوزی شده است و این یعنی اهمیت این هنر. البته در سال‌های اخیر به خاطر توجهی که به این هنر شده، علاوه‌بر لباس، زیورآلات، کوسن، پرده، روتختی و وسایل دیگری هم که سوزن‌دوزی شده‌اند با استقبال خوب مشتری‌ها مواجه شده‌اند.

این هنرمند ۵۰ ساله سیستان و بلوچستانی هم دقیقا مثل بقیه زنان استانش، از بچگی سوزن به دست گرفته و روی پارچه طرح و نقش زده و آرزویش همیشه این بوده که محصولات تولید شده‌اش بازاری فراتر از مرزهای استانی‌شان داشته باشد، آرزویی که مدت‌هاست به حقیقت پیوسته است.

حسن‌زهی می‌گوید: اینجا همه زن‌ها سوزن‌دوزی را بلدند و مهم‌ترین کار دولت این است که از این ظرفیت استفاده کند.

این بانوی هنرمند دقیقا برای یادآوری همین موضوع هفته پیش مهمان مراسم افطار رئیس جمهور شد تا از مشکلات و خواسته‌های زنانی بگوید که همه مثل او روزشان را با نخ و سوزن‌های رنگی به شب رسانده بودند.

نگاه

هدیه‌ای خاص از دیار رستم

هنرمند صنایع‌دستی که باشی محال است دست خالی به یک مهمانی بزرگ بروی. این بانوی کارآفرین هم برای این‌که از ارزش و اهمیت هنر زنان استانش بگوید، از همان روزی که قضیه مهمانی را فهمید به کمک بقیه اعضای خانه هنر شروع کرد به آماده کردن یک هدیه مناسب؛ حالا پرچم‌های ایران سوزن‌دوزی‌شده هدیه‌هایی هستند که به دست رئیس جمهور رسیده‌اند تا اگر جلوی چشمش بودند، زنان سیستان و بلوچستان را به یادش بیاورند.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۳۹۴

جدول عادی

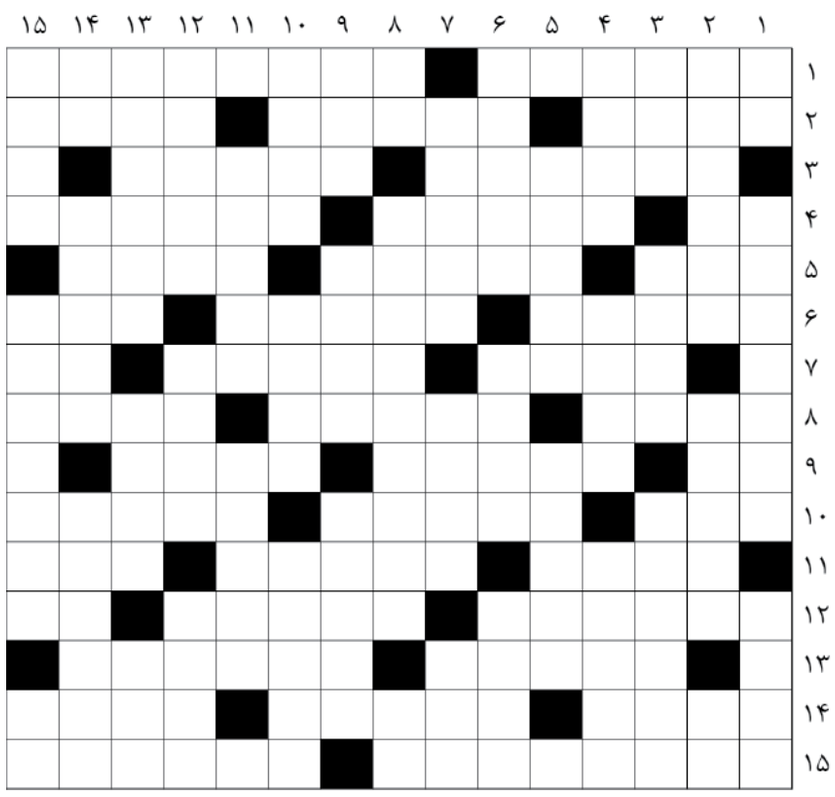

افقی: ۱) علم به احکام شرع - حیوانی که قادر است برای خودش ابزار بسازد ۲) چند وکیل - سرافراز - دادخواهی ۳) از تیم‌های باشگاهی فوتبال ایتالیا - موسیقیدان عصر ساسانی ۴) انبارکشتی - بازخورد - ژتون ۵) سم حشره‌کش - دندان‌های نیش - همراه وعده ۶) روشنایی‌ها - عیب و نقص - دانه نهان‌زا ۷) شهرستانی در هرمزگان - غرامت - ضمیر انگلیسی ۸) رهسپار - امتداد - مالیات ۹) درون دهان - آش هفت‌دانه - بهار عرب ۱۰) خالکوبی - آگاه و بیدار - از پیامبران بنی‌اسرائیل ۱۱) شتر بی‌کوهان - داخلی - جزایر دوگانه خلیج‌فارس ۱۲) قهرمان ملی آفریقای جنوبی - عارضه‌ای گوارشی - ارجمندی ۱۳) منفعت - معاشرت ۱۴) از زبان‌های زنده دنیا - همراه - نواری که غضروف‌ها را به یکدیگر متصل می‌کند ۱۵ - برنامه سحرگاهی شبکه دوی سیما - قهوه فوری.

عمودی: ۱) ضمیر بی‌حضور - دعایی برای رونق کسب و کار - تاریخ‌نگار ۲) نویسنده رمان سپید دندان - دچار گشتن - تکرار حرفی ۳) خروس مازندرانی - بازگشت از گناه - بسیار سخت و مشکل ۴) سروش آسمانی - باز را خنثی می‌کند - ایوان عبرت ۵) به اماکن متبرکه رفتن - ساکنان محله ۶) طلوع کردن - تعظیم - انسان ۷) ترس غیرعقلانی - تأکید شده - به‌هوش باش ۸) پراکندگی - از رشته‌های ورزشی هوایی - زیاده‌خواهی ۹) شهری در آلمان - حواله - فاقد سقف ۱۰) از ملزومات خوشنویسی - سقف فروریخته - از چهره‌های سرشناس سینمای کمدی جهان ۱۱) حواری خائن - ضروری ۱۲) گشاد شدن - درخت خرما - خجستگی ۱۳) عنوان مدارسی که به دستور خواجه نظام‌الملک ساخته شدند - مقابل ارباب - پدران ۱۴) نگاه خیره - تحفه‌ها - قابلیت خم و راست شدن ۱۵) شریک زندگی - میوه بهاری - سوره بیستم قرآن.

جدول ویژه

افقی: ۱) رمانی نوشته سیامک گلشیری - از قالب‌های شعر فارسی ۲) قبل از ورزش - خط‌های پیشانی - کرمینه ۳) سنجاب انیمیشن عصر یخبندان - فاقد بسته‌بندی ۴) چه چیز - جسم - نزدیک به هم ۵) فام - عقیم - دفعه، بار ۶) آغاز سلوک - عارضه ناشی از افزایش بیلی روبین در خون - جزایر دوگانه خلیج‌فارس ۷) نان نازک - میل به غذا - تلخ ۸) صفت بهشت - ایام - پارچه ۹) کدو تنبل - بی‌شرم - حالتی در نماز ۱۰) خالص - متحیر - نویسنده فرانسوی نمایشنامه دست‌های آلوده ۱۱) توان - شهرستانی در سیستان و بلوچستان - خوک وحشی ۱۲) سیاستمدار انقلابی معروف فرانسوی - دوره هزار ساله - پسوند نسبت ۱۳) راه و روش - سال پنجم ترکی ۱۴) کارآزموده - مجموعه شعری سروده هوشنگ ابتهاج - نایژه ۱۵) تابلویی زیبا اثر هنرمندانه کمال‌الملک - مهارت.

عمودی: ۱) سنگریزه - چاپلوس - بازسازی و تعمیر ۲) حاصل تأثیر چند عامل - رئیس جمهور شهید - بالابر ماشین ۳) خورشید - ساقه برنج - توانایی موجود زنده برای تولید مثل ۴) کاسه زانو - بنیانگذار مکتب روان‌شناسی تحلیلی - بورسیه تحصیلی ۵) امتداد - زادگاه و محل تولد ستاره‌ها ۶) پیام‌آوری - سرسری - آلیاژی از مس و نیکل و روی ۷) ایجاد نقش‌های برجسته تزئینی روی سقف و دیوار - آبشار دیدنی لرستان - بت جاهلی ۸) خیس - اثری به قلم نادر ابراهیمی - گنده ۹) درد چشم - از ملزومات درس جغرافیا - نامی دخترانه ۱۰) شهری در فارس - چاردیواری مسقف - جوجه‌تیغی ۱۱) خمیر چسبنده برای آماده‌سازی سطح - نوعی انگور بی‌دانه ۱۲) گرایش عاطفی - از عیوب شعر - شکوه و جلال ۱۳) سنگی آذرین - استاد دانشگاه - چین و چروک ۱۴) مذکر - هدایت‌کننده - کشور هزار معبد ۱۵) چهارپایان - به حساب آوردن - چیز.

حل جدول عادی شماره ۵۳۹۳

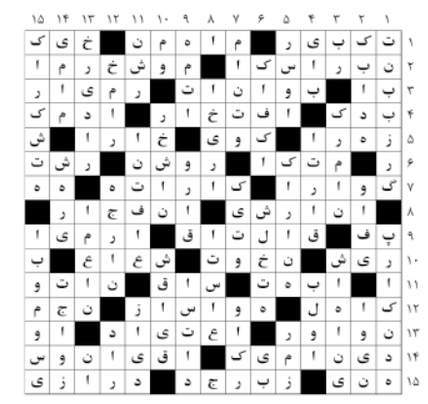

حل جدول ویژه شماره ۵۳۹۳

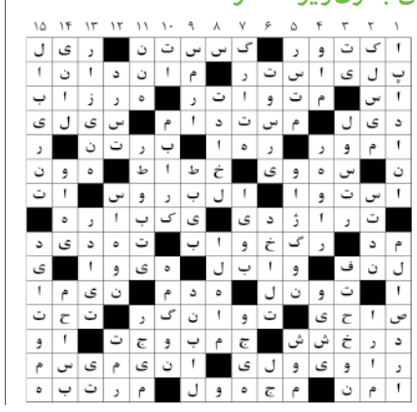

مکث

در مراسم افطار رئیس جمهور چه گذشت؟

دو سه روز قبل از برگزاری مهمانی افطار از طرف میراث فرهنگی به مرضیه حسن‌زهی خبر دادند که یکی از مهمان‌های این دیدار صمیمانه است؛ دیداری که درباره‌اش می‌گوید: از همان اول یعنی قبل از حرکت به سمت تهران، قرار بر این بود که از مشکلات و دردسرهای این حرفه بگویم اما چون سه دقیقه بیشتر وقت نداشتم سعی کردم به نکات مهم‌تر اشاره کنم؛ اتفاقا اول قرار بود روی بحث بیمه تاکید کنم، چون تامین اجتماعی ما هنرمندان سوزن‌دوز را بیمه کرده، اما اگر یک روز فقط یک روز هزینه بیمه را دیر بریزیم یا کارت صنعتگری ما یک روز دیر تمدید شود، بیمه کلا قطع می‌شود که موضوع نگران‌کننده‌ای است.

اما چون یک وقت سه دقیقه‌ای برای کل دردهای هنرمندان سوزن‌دوز اختصاص داده شده بود، مرضیه حسن‌زهی بحث بیمه را به حال خودش رها کرد و رفت سراغ بقیه مشکلات: من به آقای روحانی گفتم، ما خانم‌های خیلی توانمندی در استانمان داریم. نگفتم خانم‌های نیازمند یا ضعیف یا محتاج کمک مادی، گفتم اینها توانمند هستند. هنری دارند که می‌توانند از این هنرشان درآمد داشته باشند و آن را نه فقط به بازارهای داخلی که به بازارهای جهانی عرضه کنند، ما اینجا برای این عرضه کمک می‌خواهیم. در حقیقت از ایشان خواستم که فضایی برای تبلیغات و بهتر دیده شدن در اختیار ما بگذارد. مشکل بعدی‌ای که این بانوی کارآفرین مطرح کرد، سررشته اش به گرانی‌های اخیر می‌رسید و حمایتی که همه خواهانش هستند: به آقای روحانی گفتم، ما نیازمند حمایت هستیم چون نخ و پارچه که ابزار کار ماست با ارزدولتی به دست ما نمی‌رسد و به خاطر همین خیلی گران تمام می‌شود و اصلا نمی‌صرفد روی محصول کار کنیم. او در توضیح بیشتر می‌گوید: مواد اولیه کار ماهم مثل خیلی از کارها گران شده، قبلا پارچه متری ۱۵ هزار تومان می‌خریدیم الان باید متری ۴۰ هزار تومان هزینه کنیم. نخی که ۲۵ هزارتومان بود الان صد هزار تومان شده و این آسیبی است که بالارفتن قیمت‌ها به ما می‌زند.

بعد از این مشکل، حسن‌زهی انگشت‌های دست راستش را شمرد و رسید به اینجای قصه که وام برای زنان سوزن‌دوز کیمیاست: با این‌که در خبرها می‌گویند چند میلیارد وام برای کمک هزینه راه‌اندازی مشاغل صنایع‌دستی در نظر گرفته شده اما وقتی من و بقیه سوزن‌دوزها به بانک مراجعه می‌کنیم می‌گویند از وام خبری نیست. اگر هم باشد از ما ضامن کارمند می‌خواهند که اینجا خیلی کم پیدا می‌شود. یک بار می‌گویند بروید تکی ثبت‌نام کنید یک بار هم می‌گویند گروهی.

حسن‌زهی ادامه می‌دهد: البته ما در خانه هنر هدی از همان اول یک صندوق داخلی و دفترچه پس‌انداز عمومی برای اعضا داریم و همراه از هرکدام از آنها مبلغ ده هزارتومان می‌گیریم و سعی می‌کنیم با دادن وام‌های خرد به آنها کمک کنیم، اما برای توسعه کارمان به وام‌های بزرگ‌تر احتیاج داریم که به دستمان نمی‌رسد. او به نمایندگی از بقیه هنرمندان سوزن‌دوز این مشکلات را به گوش رئیس جمهور رساند و آقای روحانی در جوابش لبخند زد؛ این را مرضیه حسن‌زهی به ما می‌گوید و ادامه می‌دهد: آقای روحانی حرف‌های من را شنیدند، سرشان را تکان دادند و لبخند زدند، از همان لبخندهای همیشگی و حرف دیگری ردو بدل نشد. ان‌شاءا... بعدا دوباره این حرف‌ها به گوششان برسد و برایشان یادآوری شود.